

e-biuletyn

nasz region

nr 7 | 2015

Biuletyn Informacyjny
Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

- ▶ Ważny podpis dla Wielkopolski
- ▶ Kościan pięknieje w plebiscycie
- ▶ Dotacje europejskie gotowe do wzięcia

Ważny podpis dla Wielkopolski

Wielkopolska jako pierwszy region w Unii Europejskiej zawarła Deklarację Przedumowną tzw. Memorandum of Understanding z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. Dzięki temu władze województwa mogą rozpocząć negocjacje umowy w zakresie wykorzystania instrumentów finansowych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Dokumenty 30 lipca w Poznaniu podpisał Leszek Wojtasiak, Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego.

Wsparcie dopasowane do potrzeb

Zawarcie porozumienia to ważna wiadomość dla potencjalnych beneficjentów, którzy w ramach WRPO 2014+ zyskają szansę zdobycia dodatkowych unijnych pieniędzy na inwestycje w postaci nisko oprocentowanych pożyczek czy poręczeń. Dzięki temu będzie możliwa realizacja przedsięwzięć, które nie mogłyby uzyskać bezzwrotnych dotacji.

– *Przyjęcie Deklaracji jest wynikiem dotychczasowych działań Samorządu Województwa Wielkopolskiego, mających na celu wypracowanie najbardziej skutecznego sposobu wdrażania instrumentów finansowych w regionie. W efekcie przeprowadzenia specjalistycznych analiz wskazano mechanizmy stosowania zwrot-*

nych form finansowania, a także zidentyfikowano obszary, w których występuje zapotrzebowanie na takie finansowanie. Beneficjenci będą mogli sięgnąć po unijne wsparcie w zwrotnej postaci na realizację projektów z zakresu rewitalizacji, efektywności energetycznej oraz wsparcia przedsiębiorczości. Na te cele Zarząd Województwa Wielkopolskiego zamierza przeznaczyć około 180 milionów euro – mówi Leszek Wojtasiak.

Obecnie trwają prace nad przygotowywaniem struktury zarządzania środkami oraz szczegółowym określeniem warunków i zasad realizacji działań, za które odpowiedzialny będzie menedżer funduszy.

– *Ze względu na kilkustopniowy mechanizm wdrażania instrumentów finansowych trudno jeszcze dokładnie określić, kiedy beneficjenci będą mogli sięgnąć po unijne pieniądze. Liczymy jednak na szybkie i efektywne negocjacje z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym oraz wybór pośredników finansowych, którzy będą bezpośrednio udzielać preferencyjnych pożyczek lub poręczeń ostatecznym odbiorcom wsparcia. Nie wykluczamy wykorzystania również innych możliwości zarządzania środkami, w tym wyłonienia więcej niż jednego menedżera funduszy – podkreśla Leszek Wojtasiak. – Mam nadzieję, że zdobyte w minionym okresie programowania doświadczenia i know-how Wielkopolski we wdrażaniu instrumentów finansowych pozwolą na równie sprawne i skuteczne ich wykorzystanie*

Porozumienie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym otwiera drzwi do negocjacji warunków korzystania ze zwrotnych instrumentów finansowych w obecnej perspektywie. Wielkopolska ma spore doświadczenie w wykorzystywaniu środków unijnych w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych. Przykładem jest realizowany projekt na terenach po dawnym kinie Bałtyk w Poznaniu.

w ramach WRPO 2014+. Tym bardziej, że w Wielkopolsce w latach 2007-2013 udało się stworzyć trwałe mechanizmy finansowania przedsiębiorczości oraz rewitalizacji miast, będący alternatywą dla szybko wyczerpujących się środków dotacyjnych. W wyniku efektywnego zarządzania środkami Inicjatywy JEREMIE w lipcu tego roku

udało się uruchomić już trzeci obrót pierwotnej alokacji wynoszącej 501,3 milionów złotych, angażując na wsparcie wielkopolskich przedsiębiorców ponad miliard złotych – dodaje. ■

Łukasz Karkoszka

Sezam otwarty

DOTACJE EUROPEJSKIE GOTOWE DO WZIĘCIA

Można powiedzieć, że zbliża się historyczny moment: na przełomie sierpnia i września rozpisanych zostanie wiele konkursów. Łączna pula pieniędzy przeznaczonych na dotacje w tym roku przekroczy 1,5 miliarda złotych!

– *To prawda, do rozdysponowania będzie bardzo dużo pieniędzy – potwierdza Danuta Sowińska, wicedyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. – Tylko w ramach konkursu 1.5.2, który zostanie ogłoszony pod koniec września – Wzmocnienie konkurencyjności kluczowych obszarów gospodarki regionu – kwota przeznaczona na dofinansowanie przedsięwzięć wielkopolskich przedsiębiorstw sięgać będzie prawie 400 milionów złotych, a w naborze projektów związanych z aktywizacją zawodową (działanie 6.2) pula wynosić ma 100 milionów złotych.*

To prawdopodobnie największe konkursy nie tylko w tym roku, ale w całej perspektywie finansowej. Ważne, by tego czasu nie przespać, bo kolejnej takiej szansy może już nie być.

Kryteria – na start

Otwarcie dostępu do kolejnej – największej – transzy dofinansowania z pieniędzy Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (pierw-

sze konkursy ogłoszono w II kwartale br.) możliwe było po przyjęciu przez Komitet Monitorujący kryteriów wyboru projektów w ramach kolejnych działań. To ważny dokument określający warunki wstępnej selekcji i obiektywnej oceny złożonych projektów.

– *Warto dodać, że z racji dwufundusowego programu, w WRPO 2014+ występują oddzielne kryteria oceny projektów dla przedsięwzięć infrastrukturalnych oraz dla projektów miękkich, dofinansowywanych z EFS, polegających na przykład na prowadzeniu działalności szkoleniowej – precyzuje Danuta Sowińska.*

Dla obu rodzajów projektów kryteria można podzielić na formalne, czyli sprawdzające, czy na przykład wnioskodawca jest uprawniony do ubiegania się o wsparcie, czy złożony wniosek jest kompletny oraz kryteria merytoryczne.

Przedsiębiorcy innowacyjni, konkurencyjni i eksportowi

Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka – za tą nazwą osi priorytetowej kryją się naprawdę duże pieniądze. Na nabory dla przedsiębiorców w ramach internacjonalizacji gospodarki regionalnej (działanie 1.4) oraz wzmocnienia konkurencyjności przedsiębiorstw (działanie 1.5) przeznaczono rekordową kwotę prawie 420 mln zł.

Do konkursu przystąpić może każde wielkopolskie przedsiębiorstwo, które złoży projekt obejmujący wskazane obszary aktywności. I tak, w przypadku firm ubiegających się o dotację w konkursie w ramach poddziałania 1.4.1 – *Kompleksowe wsparcie rozwoju działalności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych dla przedsiębiorstw posiadających plan rozwoju eksportu*, mogą one ubiegać się o wsparcie m.in. na doradztwo i opracowania dotyczące wdrożenia nowych modeli biznesowych lub doradztwo w zakresie strategii finansowania przedsięwzięć eksportowych i działalności eksportowej czy doradztwo w zakresie opracowania koncepcji wizerunku przedsiębiorcy na wybranych rynkach. Projekt taki może obejmować także dodatkowe działania, np. udział w zagranicznych imprezach targowo-wystawienniczych w charakterze wystawcy czy też organizację i udział w misjach gospodarczych za granicą. Na wsparcie takich przedsięwzięć przeznaczono prawie 20 mln zł.

Prawdziwym hitem będzie konkurs w ramach *Wzmocnienia konkurencyjności kluczowych obszarów gospodarki regionu* (poddziałanie 1.5.2). Na wsparcie wysoko innowacyjnych przedsiębiorstw, które zdecydują się np. na wdrożenie innowacyjnych technologii, procesów czy produktów, przeznaczonych jest prawie 400 mln zł. Potencjalni beneficjenci będą mogli ubiegać się o dotacje na środki trwałe, wartości niematerialne i prawne, takie jak m.in. inwestycje w transfer technologii poprzez nabycie praw patentowych, licencji, know-how, a także nieopatentowanej wiedzy technicznej.

Kultura doceniona

Przedsięwzięcia kulturalne będą mogły liczyć na wsparcie z Funduszy Europejskich w dwóch obsza-

Na wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw czeka prawie 400 mln zł.

rach. Pierwszy to projekty związane z rewitalizacją, konserwacją, adaptacją czy rozbudową obiektów służących kulturze. Z kolei drugi obszar to wydarzenia kulturalne, takie jak np. festiwale, spektakle, wystawy. W ogłoszonym właśnie konkursie przeznaczono na wsparcie przedsięwzięć w drugim obszarze niespełna 20 mln zł. O pieniądze na realizację projektów kulturalnych mogą ubiegać się m.in. instytucje kultury, zarówno samorządowe, jak i państwowe, gminy, związki wyznaniowe, przedsiębiorcy (jako partnerzy), organizacje pożytku publicznego, stowarzyszenia, fundacje, szkoły wyższe.

Aktywizacja zawodowa mieszkańców regionu to jedno z najważniejszych działań współfinansowanych ze środków EFS, które realizowane będzie w latach 2014-2020 w ramach WRPO 2014+. Na ten cel przeznaczono ponad 100 mln zł.

Miliony na rynek pracy

Sporą część puli przewidzianej na dotacje w ramach WRPO 2014+ przeznaczono na aktywizację zawodową. Aż 100 mln zł otrzymają podmioty, które zdecydują się na złożenie projektów zmierzających w bardzo różny sposób do wzrostu zatrudnienia poprzez rozmaite formy aktywizacji zawodowej. Projekty złożone w konkursie mogą obejmować np. identyfikację potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia, w wyniku której mogą zaoferować uczestnikowi projektu wsparcie w formie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, szkoleń z aktywnego poszukiwania pracy, a także staży i praktyk zawodowych czy szkoleń

leń w celu podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych.

Kolejny nabór, który zostanie ogłoszony w trzecim kwartale, dotyczyć będzie wniosków na przedsięwzięcia przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu. Na projekty konkursowe w obszarze *Aktywna integracja* (poddziałanie 7.1.2) przeznaczono 82 mln zł (identyczna kwota jest w puli dla przedsięwzięć pozakonkursowych). W ten sposób wspierane będą działania, których celem jest integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa osób, rodzin, grup społecznych czy środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Czego konkretnie mogą dotyczyć projekty?

– *To przedsięwzięcia o bardzo szerokim spektrum* – mówi Sławomir Wąsiewski, wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu. – *Przykładowo, w ramach różnego rodzaju aktywizacji: zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej, społecznej czy środowiskowej o dotację mogą ubiegać się podmioty realizujące takie projekty jak: organizacja praktyk i staży, zatrudnienie wspomagane, prace społecznie użyteczne, także kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe. Dodatkowo w projektach będą też terapie psychologiczne, programy leczenia uzależnień od alkoholu i środków odurzających, zajęcia rehabilitacyjne, a nawet zatrudnienie tłumacza dla osób głuchoniemych lub asystenta osób niewidomych.*

O prawie 55 mln zł ubiegać się będą mogły osoby, które zdecydują się złożyć projekt wspomagający bezrobotnych oraz osoby bierne zawodowo powyżej 29. roku życia z jednej z grup defaworyzowanych na rynku pracy określonych w WRPO 2014+ w podjęciu własnej działalności gospodarczej. Osoby te w ramach działania 6.3 – *Samozatrudnienie i przedsiębiorczość* będą mogły otrzymać dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Następnie po jej otwarciu, by umożliwić nowemu przedsiębiorcy utrzymanie się na rynku, w ramach projektu będzie możliwe uzyskanie wsparcia pomostowego w postaci usług doradczo-szkoleniowych o charakterze specjalistycznym.

Wsparcie dla już/jeszcze pracujących

– *Obszar, w jakim planowane jest ponadto ogłoszenie jeszcze w trzecim kwartale tego roku naboru wniosków, to pomoc w opiece nad dzieckiem do lat trzech* – mówi Sylwia Wójcik, dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego UMWW.

Istotnym elementem kompleksowego podnoszenia aktywności zawodowej jest wsparcie osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi (poddziałanie 6.4.1), na które przeznaczono w tym roku około 21 mln zł. Celem programu jest pomoc osobom doświadczającym trudności na rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi. Innymi słowy, chodzi o możliwość uzyskania dotacji z Funduszy Europejskich na tworzenie żłobków, klubów dziecięcych i inne modele opieki nad dziećmi.

Dofinansowane może być nie tylko utworzenie nowych miejsc dla dzieci, ale także usługi i szkolenia dla opiekunów dziennych oraz niań czy doposażenie lokalu w celu sprawowania opieki nad dzieckiem do lat trzech. Dotacja obejmować będzie także przez 12 miesięcy finansowanie bieżące funkcjonowania utworzonego miejsca pracy. Przy czym beneficjent zobowiązuje się, że nie zostanie ono zlikwidowane przez kolejne dwa lata.

Co ciekawe, z tego samego źródła możliwe jest wsparcie przedsiębiorców i pracodawców w stosowaniu rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego z prywatnym czy stosowania elastycznych form i czasu pracy, wdrażanie konkretnych form organizacji pracy (np. telepraca) w ten sposób, by umożliwić pracownikom opiekę nad dzieckiem bez ryzyka utraty pracy. Jednocześnie wsparcie takie może stanowić element projektu polegającego na utworzeniu miejsc opieki nad dzieckiem do lat trzech.

Praca po szkole zawodowej

Także dla działania 8.3 związanego ze *Wzmocnieniem oraz dostosowaniem kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy* zostanie ogłoszony nabór

wniosków. Do „zdobycia” będzie 13 mln zł. O te pieniądze mogą ubiegać się wszyscy (oprócz osób nieprowadzących działalności gospodarczej lub oświatowej), którzy przedstawią projekty przedsięwzięć związanych ze szkolnictwem zawodowym. Może to być m.in. organizacja staży zawodowych u pracodawców lub przedsiębiorców, praktyczne kształcenie zawodowe we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami w szkołach lub placówkach prowadzących takie kształcenie. Dotację będzie można otrzymać także na wyposażenie lub doposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne do nauki zawodu, choć – co należy podkreślić – tego rodzaju wsparcie może być jedynie elementem projektu, którego głównym celem jest poprawa efektywności kształcenia.

Projekty powinny też zakładać współpracę szkół i placówek systemu oświaty z pracodawcami lub przedsiębiorcami prowadzącymi działalność w ramach Specjalnych Stref Ekonomicznych na terenie województwa wielkopolskiego.

Co istotne, dodatkowe punkty mogą uzyskać m.in. projekty, w których kierunki kształcenia będą zgodne z zapotrzebowaniem rynku pracy w branżach o największym potencjale rozwojowym lub branżach strategicznych dla regionu (smart specialisation), a także projekty tworzenia nowych kierunków nauczania lub zawodów, na które występuje deficyt na regionalnym lub lokalnym rynku pracy oraz braki kadrowe wśród nauczycieli kształcenia zawodowego. ■

Małgorzata Linettej

Gdzie znaleźć informacje o konkursach?

Informacje o szczegółach wszystkich ogłaszanych naborów publikowane są na stronie internetowej www.wrpo.wielkopolskie.pl. Tam też można się zapoznać z aktualnym harmonogramem naborów w 2015 r.

Postindustrialne przestrzenie odzyskują swój blask

Nieczynne zakłady przemysłowe, opuszczone tereny powojkowe, zrujnowane kamienice i zaniedbane dzielnice wielu miast jeszcze kilkanaście lat temu odstraszały wyglądem, tworzyły negatywny obraz wielu polskich miast. Ponure krajobrazy powoli przechodzą do historii. Dzięki funduszom unijnym zniszczone przestrzenie przywracane są do życia. Zyskują nowe społeczne, gospodarcze i kulturowe funkcje.

Zdegradowane tereny – rewolucyjne zmiany

W wielu polskich miastach znaleźć można przykłady dzielnic, które utraciły swój dawny blask. Budynki pozostawione same sobie, nieremontowane latami, zaniedbane i zrujnowane, stały się enklawą bezrobocia i biedy. Nie bez powodu określane bywają gettami patologii społecznej. Od lat przysparzają bowiem problemów lokalnym społecznościom. Jak przekonują eksperci, duże miasta borykają się głównie z problemem zniszczonej infrastruktury komunalnej, degradacji śródmieść, terenów poprzemysłowych i powojkowych. Z kolei w przypadku małych miast i gmin wiejskich mamy do czynienia przede wszystkim z degradacją ścisłych centrów miejscowości, budynków użyteczności publicznej, dewastacją terenów zielonych. Niepokojące zjawisko, którego skutki silnie od-

czuwają mieszkańcy zaniedbanych dzielnic, nie jest nowe. Znacznie wcześniej dotknęło bowiem miast wysoko rozwiniętych i bogatych krajów, takich jak Niemcy, Wielka Brytania czy Francja. Dzięki miejscowym planom rewitalizacji w krajach tych przywracanie do życia zdegradowanych i wyludnionych terenów zakończyło się sukcesem. Dawne zaniedbane dzielnice Londynu, Berlina i Paryża przyciągają dziś mieszkańców i turystów. Wzorcowym przykładem jest berlińska dzielnica Kreuzberg. Jej okres świetności przypadał na początek XX w. Podczas drugiej wojny światowej zniszczono większość działających tam przedsiębiorstw, a powstanie Muru Berlińskiego dodatkowo przyczyniło się do upadku gospodarczego dzielnicy. W latach 60. i 70. pojawił się pomysł odnowienia tego kwartału miasta poprzez wyburzenie najbardziej zniszczonych kamienic. Tymczasem na Kreuzbergu zaczęły osiedlać się rodziny, których nie stać było na mieszkanie w innej części miasta. Ogromne budynki poprzemysłowe zaczęły przyciągać artystów, spragnionych nowych doznań estetycznych. Opór nowych mieszkańców przed wyburzaniem kolejnych zabudowań sprawił, że w latach 80. rozpoczęto realizację programu zrównoważonej rewitalizacji, w którym władarze Berlina postanowili, że decydujący głos będzie należał do lokalnej społeczności. W ten sposób rozpoczął się proces przełomowych zmian, które sprawiły, że dziś Kreuzberg tętni życiem

➤ Rewitalizacja jest kompleksowym podejściem do ożywienia części miast, które z różnych przyczyn uległy społecznej i fizycznej degradacji. Tak było ze zrewitalizowanym obszarem terenów powojkowych w Pile.

i przyciąga nowych mieszkańców, przedsiębiorców i turystów. Podobne procesy przemian przeszły inne dzielnice europejskich miast, by wymienić Coin Street na południowym wybrzeżu Tamizy w Londynie czy Cowley Road we Wschodnim Oxfordzie.

Polska nie pozostaje w tyle. Od wielu lat, m.in. dzięki unijnym funduszom, podejmowane są działania mające przyczynić się do przywrócenia ładu przestrzeni publicznej i nadania obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych. Aby ten proces był efektywny niezbędne jest współdziałanie w trzech obszarach: przestrzennym, gospodarczo-ekonomicznym i społecznym.

Na problem jest projekt

W Wielkopolsce w latach 2007-2013 inwestycje rewitalizacyjne realizowane były m.in. przy wsparciu unijnych funduszy, zarówno w formie bezzwrotnych dotacji, jak i w postaci pożyczek.

– *W ramach środków działania 4.1 WRPO 2007-2013 Rewitalizacja obszarów miejskich oraz części pieniędzy z działania 1.4 Wsparcie przedsięwzięć powiązanych z Regionalną Strategią Innowacji realizowana jest Inicjatywa JESSICA. Do tej pory dzięki tej Inicjatywie podpisano 38 umów inwestycyjnych, obejmujących szeroki wachlarz projektów miejskich w zakresie rewitalizacji na łączną kwotę pożyczek w wysokości ponad 328 milionów zł.*

tych, czyli blisko 105% alokacji (wartość brutto projektów to ponad 600 milionów złotych). Realizowane przedsięwzięcia charakteryzują się dużym zróżnicowaniem – od budowy parku technologiczno-przemysłowego w Poznaniu czy adaptacji zabytkowej przepompowni na cele kulturalne w Ostrowie Wielkopolskim, do rewitalizacji targowiska miejskiego w Gnieźnie. Do tej pory udało się zakończyć realizację 23 projektów – mówi Hubert Zobel, dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego. – Z kolei w ramach działania 4.2

Rewitalizacja zdegradowanych obszarów przemysłowych i powojkowych bezzwrotne dotacje otrzymało kilka inwestycji. Wsparto m.in. realizację inicjatywy Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Najświętszego Serca Jezusa, polegającej na rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania obszaru przemysłowego w Śremie na Katolickie Centrum Edukacji i Kultury. Dofinansowany został także projekt zrealizowany przez spółkę Sport Plezew, polegający na budowie kompleksu sportowego. Łączna wartość zrealizowanych projektów to ponad 129 milionów złotych, z czego unijne dofinansowanie wyniosło około 63,5 miliona złotych – dodaje.

Teoria z praktyką

Przybliżając zagadnienie rewitalizacji, warto przedstawić przykłady, które mogą w przyszłości posłużyć za inspirację do działania dla innych lokalnych władz czy organizacji. Po unijne fundusze w ramach działania 4.2. WRPO 2007-2013 sięgnęły władze Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile. Pozyskane pieniądze przeznaczyły na rewitalizację powojkowego budynku dawnej Wyższej Oficerskiej Szkoły Samochodowej, gdzie od 15 lat znajduje się kampus akademicki PWSZ w Pile.

– Uczelnia potrzebowała dodatkowego miejsca na prowadzenie badań i działalności dydaktycznej. Postanowiono zmodernizować istniejący budynek oraz wykorzystać nieużytkowany teren, na którym stanął nowoczesny obiekt – wyjaśnia Aleksandra Fabiszak z Biura Informacji i Promocji Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. S. Staszica. – Z odnowionego gmachu korzystają dziś studenci kierunków mechanika i budowa maszyn oraz transport. Do ich dyspozycji są nowoczes-

Na nieużytkowanym terenie powojkowym w Pile powstał nowoczesny kampus akademicki.

Robert Luoycki

W jednym ze zmodernizowanych budynków powojkowych obecnie mieszczą się zespoły trzech szkół ponadgimnazjalnych.

ne sale wykładowe, sala audytoryjna i specjalistyczne laboratoria. Dzięki przeprowadzonej inwestycji, udoskonalona infrastruktura Instytutu Politechnicznego PWSZ w Piłę wpływa na podwyższenie poziomu kształcenia oraz komfortu pracy naszych studentów i wykładowców – dodaje.

Projekt zrealizowany został zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji Obszarów Powojkowych na terenie Piły.

Na cele edukacyjne wykorzystane zostały także obiekty powojkowe w Gnieźnie. Ich historia sięga końca XIX wieku. Monumentalne bloki koszarowe tworzyły zwarty przestrzennie zespół budowlany. Funkcje wojskowe obszar ten pełnił niezmiennie do

początku lat 90. XX wieku. Po wyprowadzce żołnierzy budynki uległy degradacji. Teren powojkowy znajduje się w centrum miasta, dlatego postanowiono go zmodernizować, nadając mu nowe funkcje. W ramach projektu „Adaptacja budynków pokoszarowych przy ul. Sobieskiego 20 w Gnieźnie na cele oświatowe oraz organizacji pożytku publicznego”, przebudowany został główny budynek koszar oraz jeden z budynków pełniący dotychczas funkcję usługową. Obiekty zaadaptowane zostały na cele edukacyjne dla trzech szkół ponadgimnazjalnych: Zespołu Szkół nr 3 im. Jana III Sobieskiego, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 i Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4. W roku szkolnym 2014/2015 kształciło się w nich

1191 uczniów. Dodatkowo starostwo gnieźnieńskie przeprowadziło inwestycje związane z budową sieci komputerowej w budynku głównym, założeniem sieci monitoringu i alarmu oraz wyposażeniem pracowni komputerowych i tematycznych.

– Realizacja projektu przyczyniła się nie tylko do odnowy zdegradowanego obszaru powojkowego w centrum Gniezna, ale także wpłynęła na wzrost atrakcyjności tego kwartału miasta, czego dowodem jest zainteresowanie inwestorów – obok obiektów edukacyjnych należących do powiatu, powstaje drugi z kolei hotel. Obecnie w mniejszym stopniu rozważamy budowę dużej hali widowiskowo-sportowej. Z uwagi na koszty oraz potrzeby szkół w fiszce projektowej, dotyczącej ewentualnej realizacji drugiego etapu rewitalizacji tego obszaru, jako zadania realizowanego w ramach Obszaru Strategicz-

nej Interwencji (OSI Gniezno) WRPO 2014+, koncentrujemy się na rekultywacji i zagospodarowaniu terenu oraz na remontach i adaptacjach pozostałych budynków, z zamiarem wykorzystania ich do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego dla pięciu pobliskich szkół ponadgimnazjalnych. Istotną sprawą jest sąsiedztwo parku miejskiego, dzięki któremu park oraz zrewitalizowany obszar powojkowy utworzą zespolony teren sportowo-rekreacyjny, położony w ścisłym centrum miasta. W tym właśnie kierunku będziemy podejmować kolejne działania rewitalizacyjne – mówi Jerzy Kałwak ze Starostwa Powiatowego w Gnieźnie.

Przed wyzwaniem rewitalizacji powojkowych terenów leżących odłogiem stanął także Poznań. Podobnie jak w Pile i Gnieźnie, do zagospodarowania był ogromny teren wraz z zabudową. Bardzo szybko po-

W wybudowanym w latach 2009–2010 nowym kampusie Wydziału Prawa i Administracji kształcą się około trzy tysiące studentów.

Budowa nowej siedziby Wydziału Prawa i Administracji UAM trwała dwa lata.

jawił się pomysł, by na tym terenie powstały obiekty nowego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Adama Mickiewicza. Budowę kompleksu dydaktycznego wydziału rozpoczęto w 2009 roku, a zakończyła się ona w 2010 roku. Nowy gmach mieści 32 sale wykładowe dla prawie trzech tysięcy studentów. Budynek ma imponującą fasadę i oryginalny kształt. Zapewnia komfortowe warunki pracy i nauki.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne przeprowadzone w minionej perspektywie dzięki unijnym środkom to nadal kropla w morzu potrzeb. Biorąc pod uwagę potrzeby wielu miast, także w aktualnym rozdaniu spora pula pieniędzy zostanie przeznaczona na inwestycje związane z rewitalizacją.

– W Wielkopolsce na przedsięwzięcia związane z działaniami rewitalizacyjnymi w Priorytecie Inwestycyjnym Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich przewidziano około 80 milionów euro. Dodatkowo działania związane z rewitalizacją można będzie przeprowadzić w pewnej mierze również przy okazji realizacji projektów wspierających efektywność energetyczną i dotyczących zachowania i rozwoju dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Do tego należy dodać środki Europejskiego Funduszu Społecznego, które w części również będą dotyczyć przedsięwzięć służących wsparciu mieszkańców zdegradowanych obszarów. Katalog możliwości w tym zakresie wydaje się zatem znacznie szerszy niż w poprzednim okre-

sie programowania – podkreśla Michał Kurzawski, zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

Beneficjenci, chcąc uzyskać dofinansowanie, muszą pamiętać o tym, by proponowane inwestycje wynikały z kompleksowych programów rewitalizacji.

– Kolejnym czynnikiem, jaki będzie brany pod uwagę podczas oceny projektów, będzie ich powiązanie z rozwiązywaniem problemów społecznych na rewitalizowanym obszarze – wnioskodawca powinien wykazać, że w przewidzianych w projekcie działaniach uwzględnił również takie, które zmierzają do poprawy sytuacji związanej z nasileniem problemów społecznych na danym obszarze. Ponadto projekty zgłaszane do dofinansowania będą musiały spełnić wymogi określone w wytycznych w zakresie rewitalizacji określonych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju – wyjaśnia Michał Kurzawski. ■

Łukasz Karkoszka

Projekt: „Rozbudowa powojkowego budynku J na potrzeby kształcenia inżynierskiego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile”

Realizator: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile

Działanie 4.2 WRPO 2007-2013

Wartość projektu: ok. 7,9 mln zł

Okres realizacji: 2008-2012

Projekt: „Adaptacja budynków pokoszarowych przy ul. Sobieskiego 20 w Gnieźnie na cele oświatowe oraz organizacji pożytku publicznego”

Realizator: Starostwo Powiatowe w Gnieźnie

Działanie 4.2 WRPO 2007-2013

Wartość projektu: ok. 10,7 mln zł

Okres realizacji: 2008-2012

Projekt: „Rewitalizacja obszaru powojkowego przy Al. Niepodległości 53 w Poznaniu poprzez budowę części dydaktycznej Wydziału Prawa i Administracji UAM etap I”

Realizator: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Działanie 4.2 WRPO 2007-2013

Wartość projektu: ok. 66,6 mln zł

Okres realizacji: 2009-2010

Dziennikarze też zmieniają Wielkopolskę

Nagroda Marszałka Województwa Wielkopolskiego czeka na autorów najlepszych dziennikarskich publikacji dotyczących Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 i WRPO 2014-2020.

W ramach konkursu „Zmieniamy Wielkopolskę” dziennikarze mogą zgłaszać publikacje prasowe, radiowe, telewizyjne lub internetowe, które wyemitowane zostały w okresie między 1 kwietnia 2014 r. a 25 października 2015 r. Spośród nadesłanych prac jury wyłoni zwycięzców. Pod uwagę będą brane prze-

de wszystkim takie walory publikacji jak: wartość merytoryczna, zawartość informacyjna, oryginalność, atrakcyjność i komunikatywność, profesjonalne podejście do tematu, a także walory warsztatowe pracy.

Organizatorem konkursu jest Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Szczegółowe informacje o konkursie i regulamin dostępne są na stronie: www.wrpo.wielkopolskie.pl. ■

(ŁK)

Szkolne eurowyzwanie

Szósta edycja konkursu „Młodzi wiedzą o funduszach”, organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, rozpoczyna się 2 września.

Nauczyciele, którzy zgłoszą swój udział w konkursie, staną przed wyzwaniem przygotowania atrakcyjnej w formie i treści lekcji o Funduszach Europejskich. Uczniowie dowiedzą się na nich m.in. jak wypełnić uproszczony wniosek o dofinansowanie oraz zapoznają się z dotychczasowymi efektami wdrażania unijnych funduszy. Zdobytą wiedzę młodzi Europejczycy będą mogli wykorzystać przygotowując pięciominutowy film, który przedstawiać będzie zmiany, jakie zaszły w Wielkopolsce dzięki pieniądzą z UE. Na autorów najlepszych filmowych realizacji czekać będą atrakcyjne nagrody. Na nagrody mogą liczyć także nauczyciele oraz dwie szkoły – ta, której nauczyciel zostanie laureatem pierwszego miejsca oraz ta, której uczniowie zajmą pierwsze miejsce.

Laureaci jednej z poprzednich edycji konkursu.

Szczegółowe informacje o konkursie, a także regulamin dostępne są na stronie: www.wrpo.wielkopolskie.pl. Na stronie znajdują się również materiały, które powinny się okazać pomocne dla nauczycieli przy przygotowaniu lekcji (dostępne na stronie: www.wrpo.wielkopolskie.pl). ■

Kościan pięknieje w plebiscycie

Kościan wzbogacił się o nowoczesny trakt rekreacyjny. Przyciąga on mieszkańców i turystów jedną z najwyższych ścianek wspinaczkowych w Polsce, nowoczesnym obserwatorium astronomicznym i zrewitalizowanym piętnastohektarowym parkiem miejskim, będącym idealnym miejscem do wypoczynku. Walory wzorowo zrealizowanej inwestycji znalazły uznanie jury konkursu „Polska pięknieje”. Projekt znalazł się w finale plebiscytu nagradzającego najlepsze przedsięwzięcia zrealizowane przy wsparciu unijnych funduszy i walczy o główną nagrodę w kategorii „obiekt turystyczny”.

Obserwacja i wspinaczka

Najważniejszym elementem projektu „Kościański trakt rekreacyjny” była adaptacja wieży ciśnień. To tu powstało obserwatorium astronomiczne.

– *Zabytkowy charakter wieży uniemożliwił dobudowanie kopuły, charakterystycznej dla obserwatoriów astronomicznych. Dlatego też pracownicy Politechniki Poznańskiej zaprojektowali unikatowy mechanizm obrotowego dachu. Takie rozwiązanie pozwala na obrót o 360 stopni ponaddziesięcotonowej części dachowej w ciągu kilku minut – mówi Michał Jurga, burmistrz Kościana. – Obserwatorium wyposażone jest w specjalistyczny sprzęt umożliwiający prowadzenie obserwacji*

W zabytkowej Wieży Ciśnień w Kościanie powstała jedna z najwyższych ścianek wspinaczkowych w Polsce.

Jedną z atrakcji zmodernizowanego obiektu jest nowoczesne obserwatorium astronomiczne.

nieba: jeden z najnowocześniejszych teleskopów, kamerę i sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem. Poza tym we współpracy z obserwatorium astronomicznym Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu w wieży prowadzona jest działalność dydaktyczna i popularyzatorska. Organizowane są specjalne spotkania związane z obserwacją ciekawych zjawisk występujących na niebie, takich jak zaćmienie słońca czy noc meteorytów. Rozbudzenie zainteresowań astronomią przyczyniło się też do zorganizowania przez młodych mieszkańców miasta „Pierwszego kościańskiego lotu w kosmos”, polegającego na przeprowadzeniu lotu balonu stratosferycznego, który wzbił się na wysokość 30 km, a wy-

lądował 100 km od Kościana w okolicach Jarocina. Odwiedzając kościańską wieżę ciśnień można nie tylko obserwować niebo, ale także spróbować sił we wspinaczce. Do dyspozycji są ścianki, w tym jedna z najwyższych w Polsce ścian wewnętrznych o wysokości aż 18 metrów. Z atrakcji korzystać mogą zarówno dzieci, jak i doświadczeni skałkowcy. Na miejscu czekają instruktorzy i wypożyczalnia sprzętu wspinaczkowego.

Adaptacja wieży zdobyła już kilka wyróżnień, m.in. główną nagrodę w ogólnopolskim plebiscycie „Modernizacja Roku 2013” w kategorii „obiekt zabytkowy” czy tytuł „Zabytek Zadbany 2015” w kategorii „adaptacja obiektów zabytkowych”.

Największe atrakcje
Kościańskiego Traktu Rekreacyjnego
można zobaczyć pod adresem:
<https://youtu.be/M64Kb9bW-AQ>

Relaks w parku

W ramach unijnego projektu przeprowadzono również rewitalizację Parku Miejskiego im. Kajetana Morawskiego.

– Park przez lata był zaniedbany. Mieszkańcy omijali go szerokim łukiem. Dzięki unijnym środkom wybudowaliśmy nowe alejki parkowe, z których korzystać mogą piesi i rowerzyści. Ze ścieżek, które wykonane zostały z nawierzchni mineralnej, chętnie korzystają też biegacze. Zamontowaliśmy także nowe oświetlenie i elementy małej architektury. Dzięki przeprowadzonym pracom park stał się chętnie odwiedzanym miejscem – twierdzi Michał Jurga.

A jak nowe atrakcje oceniają zwiedzający?

– Wieża ciśnień robi naprawdę imponujące wrażenie. Dech zapiera szczególnie widok rozgwieżdżonego nieba. Nie spodziewałem się aż takich widoków. Pozytywnie zaskoczyło

mnie też wykorzystanie wieży na ścianki wspinaczkowe. Obserwując wspinaczy pokonujących kolejne „szczeble” ścianki, nabrałem ochoty na wejście, mimo że nigdy się nie wspinalem. Wieża naprawdę dostarcza sporych emocji, aż ciśnienie skacze z wrażenia – mówi z uśmiechem Adrian Fiałowski, który do Kościana przyjechał aż ze Szczecina. Z realizacji projektu zadowoleni są też władarze gminy. Inwestycja przyczyniła się do zwiększenia ruchu turystycznego w mieście.

– Tylko w ubiegłym roku wieżę odwiedziło ponad pięć tysięcy osób, w tym wielu gości z zagranicy – podsumowuje burmistrz Kościana.

„Polska pięknieje” to konkurs Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, w którym nagradzane są najlepsze projekty unijne. Nagrody przyznawane są w siedmiu

Zrewitalizowany został również Park Miejski im. Kajetana Morawskiego. Dziś chętnie korzystają z niego mieszkańcy miasta.

Archiwum benetgenia

kategoriach. W tegorocznej ósmej edycji są to: rewitalizacja, obiekt turystyczny, turystyka mobilna i wirtualna, turystyka aktywna, kultura i sztuka, miejsce przyjazne rodzinie, edukacja. W tym roku o zwycięstwo rywalizuje 21 projektów wybranych spośród 195 zgłoszeń. Główną nagrodą w każdej kategorii jest statuetka „Polska Pięknieje – 7 Cudów Funduszy Europejskich”. Laureatów konkursu poznamy we wrześniu. ■

Łukasz Karkoszka

Projekt: „**Kościański trakt rekreacyjny**”

Realizator: Gmina Miejska Kościan

Działanie 6.1 WRPO 2007-2013

Wartość projektu: ok. 4,8 mln zł

Okres realizacji: 2011-2014

Odnowiona Wieża Ciśnień jest jednym z finalistów konkursu „Polska Pięknieje – 7 Cudów Funduszy Europejskich”.

Digital Media Publishing/Wacław Motylewski

NASZ REGION

e-Biuletyn Informacyjny Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020
wydawany na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań
Departament Polityki Regionalnej,
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań
tel.: 61 62 66 300 • faks: 61 62 66 301
e-mail: promocja.wrpo@wielkopolskie.pl
www.wrpo.wielkopolskie.pl

Opracowanie: Wydawnictwo KA s.c. J. Tomczyk-Lidochowska, K. Wiśniewska-Lewicka,
ul. Górnicza 12, 42-600 Tarnowskie Góry,
e-mail: wydawnictwo@kasc.pl
www.kasc.pl

Redakcja: Joanna Tomczyk-Lidochowska, Łukasz Karkoszka, Małgorzata Linettej
Koordynacja: Piotr Talaga

Projekt i skład: Wydawnictwo KA s.c.

Zdjęcie na okładce: Ścianka wspinaczkowa w Wieży Ciśnień w Kościanie – projekt nominowany w kategorii
„Obiekt turystyczny” w konkursie „Polska pięknieje – 7 Cudów Funduszy Europejskich”
fot. Kamil Czaja

*e-biuletyn Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego jest wydawany ze środków Unii Europejskiej
z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Pomocy Technicznej
Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020*